

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nyxgrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **L. S.,** zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem v Praze 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, ze dne 12. 10. 2004, č. j. 30 Az 287/2003 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 8. 2003, č. j. OAM-2655/VL-10-K02-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, ani podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Současně s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného, stěžovatel v obecné rovině toliko namítal porušení § 3 odst. 3 a 4 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.,

o správním řízení (správní řád) a § 12, § 91 zákona o azylu. Pokud jde o skutkové důvody odkazoval na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V následném rozsudku dospěl krajský soud obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů předpokládaných zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu); důvodem opuštění domovské země byly toliko ekonomické důvody, které nelze pod důvody vymezené zákonem o azylu podřadit. K naplnění § 14 zákona o azylu pak krajský soud uvedl, že soudy přezkoumávají správní uvážení, o které se v případě udělení označeného azylu jedná, toliko po formální stránce a po věcně stránce toliko v tom směru, zda nepřekročilo meze stanovené zákonem. Stejně tak krajský soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu i v otázce neexistence překážky vycestování, neb žádný důvod vymezený § 91 zákona o azylu nebyl shledán; ostatně stěžovatel takový důvody v žalobě podle krajského soudu ani netvrdil. Krajský soud neshledal ani porušení označených ustanovení správního řádu, či zákona o azylu. Krajský soud v Hradci Králové se proto zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu a v označených námitkách stěžovateli nepřisvědčil. Na základě výše uvedených argumentů pak Krajský soud v Hradci Králové žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, ve které namítá stížnostní důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zejména uvedl, že krajský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě a objektivně zjištěného stavu věci týkající se situace v zemi původu stěžovatele. Namítal porušení § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu. Správnímu orgánu stejně tak vytýkal, že nezkoumal existenci podmínek vymezených § 14 zákona o azylu; krajský soud podle stěžovatele nezkoumal, zda správní uvážení v otázce udělení humanitárního azylu nepřekročilo meze zákona a zda je správní orgán nevyložil příliš úzce; poukázal na humanitární důvody a jejich přezkum. Doplnil, že v důsledku sociální a ekonomické situace v domovské zemi mu jako nezaměstnanému hrozí újma a vztahuje se na něj překážka vycestování dle § 91 odst. 1 a) zákona o azylu.

Na základě výše uvedeného pak požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení. Současně navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že kasační stížnost považuje za nepřípustnou, potažmo pak nedůvodnou. Doplnil, že stěžovatel uváděl toliko obecné výtky, bez jejich konkretizace. Žalovaný správní orgán závěrem odkázal na závěry soudu, navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel za tento důvod označil důvod vymezený pod písm. a) ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., tedy nesprávné právní posouzení právní otázky soudem, je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu významu tohoto důvodu. Nejvyšší správní soud především obecně poznamenává, že nesprávné posouzení právní otázky může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

Označená pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové neshledal.

Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 4. 6. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém výslovně uvedl, že o azyl žádá z důvodu, že „v Číně neměl zaměstnání a nemohl se tam uživit, proto odjel za prací do jiné země“. I z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky ze dne 3. 7. 2003 vyplynulo, že stěžovatel o azyl žádá toliko z ekonomických důvodů; měl dluhy a v České republice si chtěl najít práci. Na otázku, co by mu hrozilo v zemi původu v případě návratu, odpověděl, že toliko pronásledování ze strany věřitelů; žádné problémy s domovskými orgány přitom neměl. Stěžovateli byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočníka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámil, vyjádřil se k němu, resp. navrhl jeho doplnění; této možnosti nevyužil.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Označené ekonomické důvody nelze ani podle Nejvyššího správního soudu podřadit pod důvody vymezené zákonem o azylu.

Krajský soud přitom závěry žalovaného správního orgánu v souladu se zákonem řádně přezkoumal a neshledal žádných pochybení. S těmito závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud a odkazuje na ně.

Převedeno na konkrétní námitky stěžovatele – stěžovatel namítal, že krajský soud se nezabýval, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě a objektivně zjištěného stavu věci; namítal porušení § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu – Nejvyšší správní soud tak uvádí, že skutkový stav byl zjištěn řádně a spolehlivě, objektivně posouzen a nedošlo tak k označeným porušením správního řádu. Nejvyšší správní soud plně odkazuje na závěry žalovaného správního orgánu, potažmo pak soudu, se kterými se ztotožňuje. V těchto námitkách tak nemohl Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčit.

Pokud jde o námitku stěžovatele ohledně nesprávné aplikace § 14 zákona o azylu, k tomuto Nejvyšší správní soud uvádí, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, mohou správní soudy přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu pouze omezeně, a to z hlediska jeho mezí, popř. z hlediska jeho případného zneužití. Udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je na volné úvaze správního orgánu, přičemž tuto volnou úvahu, tedy zda byl důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Nejvyššímu správnímu soudu, a stejně tak krajskému soudu, nepřísluší posuzování, zda v souzené věci došlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává, že úkolem správního soudu, ač v takzvané plné jurisdikci, je toliko přezkum zákonnosti, a to s ohledem na meze správního uvážení, resp. jeho zneužití, jeho úkolem však není suplování správního orgánu při správním uvážení, které je vyhrazeno toliko správnímu orgánu, což se však ani podle Nejvyššího správního soud v souzené věci nestalo. Krajský soud v Hradci Králové, a ani žalovaný správní orgán, přitom žádné ustanovení zákona neporušily.

Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit námitkám stěžovatele, ve kterých krajskému soudu vytýkal, že nezkoumal, zda správní uvážení v otázce udělení humanitárního azylu nepřekročilo meze zákona a zda je správní orgán nevyložil příliš úzce, neb - jak vyplynulo ze soudního spisu, krajský soud se přezkumem označeného správního uvážení zabýval, a to jak po formální, tak i věcné stránce, ovšem neshledal porušení zákona ze strany žalovaného správního orgánu.

Konečně pak k námitce stěžovatele týkající se nedostatečného zkoumání překážky vycestování dle § 91 odst. 1 a) zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že jak vyplynulo ze soudního a správního spisu, žalovaný správní orgán, jakož i soud, se překážkou vycestování v rámci svých zákonem stanovených povinností řádně zabývaly. Překážka vycestování pro stěžovatelem uváděné důvody však nebyla ani ze strany žalovaného správního orgánu, jakož i krajského soudu shledána. Ostatně jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatel se obává toliko pronásledování ze strany věřitelů, tedy soukromých osob, které nelze podřadit pod důvody vezené zákonem a azylu. Ani této námitce tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nemohl přisvědčit.

Nejvyšší správní soud závěrem s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi jen pro úplnost konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledovaní za uplatňování politických práv a svobod, resp. z důvodu odůvodněného

strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, tak vnímá právo na azyl toliko jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci nenastalo.

Po porovnání všech námitek a jich doplňujících tvrzení stěžovatele s významem namítaného stížnostního důvodu došel Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění označeného důvodu nedošlo.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože stěžovatel neměl ve věci úspěch, a žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu